

Lovforslag nr. L 230. Fremsat den 21. april 1999 af miljø- og energiministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v.

(Gebyrgrænse)

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 130 af 26. februar 1999, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 52 c, stk. 1, ændres »kan fastsætte gebyrer til dækning af afholdte udgifter til« til: »fastsætter gebyrer til dækning af udgifter til«.

2. § 52 c, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

3. I § 52 c indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:
»Stk. 4. For tilladelser til indvinding af grundvand til brug i jordbrugs- og dambrugserhvervet

samt til industriformål fastsættes gebyrer forholdsmæssigt i forhold til en tredjedel af den tilladte indvindingsmængde. Hvis den samlede tilladte indvindingsmængde for virksomheden overstiger 25.000 m³ i et amt, fastsættes gebyrer dog i forhold til en tredjedel af 25.000 m³.«.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Den 26. juni 1998 vedtog Folketinget lov nr. 479 af 1. juli 1998 om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning (Beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning), herefter kaldet lov nr. 479 om beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning. Loven gennemfører den regionale del af Vandmiljøplan II om en forstærket regional indsats og er endvidere en gennemførelse af en lang række af de anbefalinger Drikkevandsudvalget afgav i sin betænkning den 17. december 1997.

En meget vigtig del af lov nr. 479 om beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning er amternes arbejde med at gennemføre en nøje udpegning og prioritering af de områder, hvor drikkevandsressourcen skal beskyttes. Herved kan der foretages en målrettet og samlet indsats med henblik på den fremtidige beskyttelse af drikkevandsressourcerne. Samtidig minimeres den detailkortlægning, der skal gennemføres, til kun at omfatte områder, der er udpeget og prioriteret.

I forbindelse med Folketingets behandling af lov nr. 479 om beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning blev det fremhævet (lovforslag L 56, FT 1997-1998 tillæg A 1472), at der for de yderligere opgaver, der følger af loven, skal ske kompensation ifølge det udvidede totalbalanceprincip. Samtidig blev det lagt til grund, at takten for planlægningen og den heraf følgende kompensation bør fastsættes i forbindelse med forhandlingen af de årlige finanslove.

Det blev samtidig tilkendegivet, at regeringen var indstillet på at undersøge mulighederne for at inddra-

ge amterne mere direkte ud fra ønsket om bedre overensstemmelse mellem kompetence og finansiering, når det drejer sig om beskyttelsen af de regionale grundvandsressourcer.

Den 18. december 1998 vedtog Folketinget lov nr. 1025 af 23. december 1998, lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Gebyrer) herefter kaldet gebyrloven. Ved vedtagelsen af denne lov blev der etableret en gebyrordning til dækning af amternes udgifter til kortlægning, koordinationsforum, udarbejdelse af indsatsplaner og administration af ordningen.

Gebyret fastsættes forholdsmæssigt i forhold til den tilladte indvindingsmængde meddelt efter vandforsyningslovens § 20 for tilladelser til indvinding af grundvand. For tilladelser til indvinding af grundvand til brug i jordbrugs- og dambrugserhvervet samt til industriformål fastsættes gebyret forholdsmæssigt i forhold til en tredjedel af den tilladte indvindingsmængde.

Lovforslaget om gebyrer blev behandlet som en del af finanslovsforliget.

Ved 3. behandlingen af lovforslaget om gebyrer gav ministeren tilsagn om at ville diskutere ordningen med Folketinget først i det nye år, når de faktiske tal foreligger og endelig ved den revurdering af ordningen, der skal finde sted i folketingsåret 2000/2001.

I forbindelse med vedtagelsen af gebyrloven blev amterne anmodet om at fremsende opgørelser over de tilladelser, som amtet har meddelt til henholdsvis de almene vandforsyninger, jordbrugs- og dambrugserhvervet samt industrien. En oversigt over tilladelsernes størrelse og antal fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Sum af meddelte tilladelser i m³/år fordelt på amter og brancher

	Almen vandforsyning	Industri	Jordbrug	Dambrug
Amt	Tilladt mængde	Tilladt mængde	Tilladt mængde	Tilladt mængde
Nordjylland	84.745.108	18.395.942	36.421.700	31.101.100
Viborg	42.530.000	7.890.300	29.797.900	3.587.000
Århus	87.032.000	7.266.800	22.595.200	8.318.000
Ringkjøbing	56.635.400	10.077.000	172.918.000	8.684.000
Vejle	71.800.000	10.541.000	46.120.000	36.553.000
Ribe	49.425.000	4.154.500	102.776.005	16.741.000
Sønderjylland	43.799.500	11.643.750	81.216.091	1.568.000
Fyn	77.115.500	5.251.250	11.975.880	18.250
Bornholm	7.892.000	75.000	118.000	0
Storstrøm	39.494.800	4.435.000	3.046.100	135.000
Vestsjælland	59.455.475	3.893.500	2.210.100	47.000
Roskilde	59.533.700	4.217.500	1.776.120	0
Frederiksborg	71.208.000	2.148.800	4.124.400	0
København	74.790.900	1.768.500	1.269.254	0
Københavns kommune	1.000.000	531.000	0	0
Frederiksberg kommune	2.504.000	80.000	0	0
Sum	828.961.383	92.369.842	516.364.750	106.752.350

Normalt er indvindingstilladelseerne noget større end det faktiske forbrug. Som følge af gebyrloven kan der derfor forventes en vis nedsættelse af indvindingstilladelseerne. Det må dog vurderes, at specielt vandforsyningerne vil fastholde en vis reserve bl.a. til tilslutning af nye forbrugere.

De gennemsnitlige indvindingstilladelser er vist i tabel 2. Det fremgår heraf, at specielt dambrugser-

hvervet har meget store indvindingstilladelser. Dambrugere vil derfor blive pålagt store udgifter som følge af gebyrloven. Et gennemsnitligt dambrug vil således blive pålagt et gebyr på ca. 23.000 kr. om året. Dette beløb må ses i forhold til at dambrugene oftest er mindre, enkeltmandsejede virksomheder.

Tabel 2: Gennemsnitlig størrelse af de meddelte vandindvindingstilladelser fordelt på amter og brancher.

Amt	Gennemsnitlig tilladelse m ³ /år			
	Almen vandforsyning	Industri	Jordbrug	Dambrug
Nordjylland	165.518	235.845	33.141	691.136
Viborg	160.491	121.389	29.185	211.000
Århus	181.695	100.928	31.123	639.846
Ringkjøbing	387.914	272.351	39.344	310.143
Vejle	268.914	130.136	30.482	664.600
Ribe	504.337	59.350	22.445	265.730
Sønderjylland	184.032	81.425	29.267	313.600
Fyn	275.413	111.729	19.441	18.250
Bornholm	343.130	18.750	14.750	0
Storstrøm	138.094	100.795	15.231	67.500
Vestsjælland	198.848	77.870	14.259	47.000
Roskilde	323.553	383.409	8.580	0
Frederiksborg	453.554	69.316	14.321	0
København	570.923	80.386	6.787	0
Københavns Kommune	1.000.000	59.000	0	0
Frederiksberg Kommune	2.504.000	80.000	0	0
Landsgennemsnit	246.202	120.745	29.060	464.141

Den store gennemsnitlige tilladelse til vandværker i Københavns og Frederiksberg kommuner kan henføres til én tilladelse i hver kommune.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder for det første en ændring, hvorefter der fastsættes et loft på 25.000 m³ for beregning af gebyrer for jordbrugs- og dambrugserhvervet samt industrien, og for det andet en ændring, hvorefter amternes gebyropkrævning kan ske forlods. Endelig præciseres det, at de pågældende opgaver skal finansieres gennem opkrævning af gebyrer.

2.1. Loft for fastsættelse af gebyrer

Jævnfør bemærkningerne til gebyrloven (FT 1998-1999 tillæg A 3148) kan amternes udgifter til kortlægning, udarbejdelse af indsatsplaner m.v. anslås til ca. 92 mio. kr. pr. år. Dette beløb skal gebyrfinansieres.

Med lovforslaget fastsættes et loft på 25.000 m³ for beregning af gebyrer for jordbrugs- og dambrugserhvervet samt industrien. Loftet medfører en mindre omfordeling af belastningen mellem de forskellige brancher, således at udgifterne for virksomheder med egen indvinding nedsættes, mens udgifterne for vandværkerne og de tilsluttede forbrugere - såvel virksomheder som husholdninger - stiger.

På baggrund af amternes opgørelser er der i tabel 3 foretaget en vurdering af, hvorledes den samlede årlige udgift på ca. 92 mio. kr. fordeler sig mellem de enkelte brancher i henhold til gebyrloven samt ved indførelse af et loft på 25.000 m³, jf. dette forslag.

Tabel 3: Fordeling af gebyr på brancher i henhold til gebyrloven.

	Gebyrloven		Lovforslag		Difference
	mio. kr./år	%	mio. kr./år	%	mio. kr./år
Almene vandværker	71,4	77,7	77,9	84,7	+ 6,5
Industri m. egen indvinding ¹⁾	2,7	2,9	0,6	0,7	- 2,0
Landbrug	14,8	16,1	13,3	14,5	- 1,5
Dambrug	3,1	3,3	0,1	0,2	-3,0

1) Der foreligger ikke datamateriale, der muliggør en korrekt beregning af udgifterne for industrien. Det er derfor antaget, at alle indvindingstilladelser til industrien er større end 25.000 m³ pr. år, hvilket medfører en mindre overestimering af industriens gebyrer.

Som det fremgår af tabel 3 vil især udgifterne til gebyrer for industrivirksomheder og dambrug med egen indvinding blive væsentligt reduceret. Denne reduktion vil komme erhverv med meget store indvindingstilladelser til gode.

2.2. Opkrævning af gebyrer

Der er foretaget en præcisering, således at det klart fremstår, at finansieringen af de opgaver, der er nævnt i lovens § 52 c, sker gennem opkrævning af gebyrer. Opgaverne kan således ikke finansieres over f.eks. skatterne.

Samtidig er der foretaget en ændring, således at amterne får mulighed for en forlods opkrævning af gebyrer. Baggrunden herfor er et ønske fra amterne om at undgå at skulle udlægge store beløb - samlet årligt 92 mio. kr.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske og administrative omkostninger, som, jf. bemærkningerne til gebyrloven (FT 1998-1999 tillæg A 3148), blev vurderet til 92 mio. kr. årligt berøres ikke af nærværende lovforslag. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til gebyrloven.

Gebyrloven forventes efter det udvidede totalbalanceprincip optaget som udgiftsneutralt på lov- og cirkulæreprogrammet, ligesom dette lovforslag også forventes at kunne optages som udgiftsneutralt på lov og cirkulæreprogrammet.

En mulighed for at opkræve gebyrer forlods vil medføre, at amterne undgår at skulle udlægge store beløb samlet årligt 92 mio. kr.

4. Lovforslagets økonomiske konsekvenser for borgerne

I bemærkningerne til gebyrloven blev den årlige merudgift for forbrugere tilsluttet almene vandforsy-

ning anslået til 14 øre ekskl. moms pr. m³. Tages der udgangspunkt i vandværkernes samlede indvundne vandmængde i 1997 på 457 mio. m³ og det forbedrede datagrundlag opnået gennem amternes opgørelser kan det beregnes at merudgiften for forbrugerne som følge af gebyrloven ville have udgjort ca. 15,6 øre pr. m³ ekskl. moms.

Lovforslaget vil medføre en mindre omfordeling af udgifterne til gebyrer, jf. tabel 3. Det kan beregnes, at udgifterne for forbrugerne vil stige med 1,5 øre/m³ til 17,1 øre/m³ ekskl. moms. For en gennemsnitshusholdning med et forbrug på 170 m³/år vil lovforslaget betyde, at de samlede årlige udgifter vil stige med ca. 3 kr. til i alt ca. 36 kr. årligt inkl. moms.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vil medføre en nedsættelse af udgifterne til gebyrer for de jordbrug, dambrug og industrivirksomheder, der har egen indvinding. Disse virksomheders udgifter nedsættes med 6,6 mio. kr. pr. år (fra ca. 20,6 mio. kr. pr. år til ca. 14,0 mio. kr. pr. år), jf. tabel 3.

Til gengæld vil der ske en mindre stigning i udgifterne for de virksomheder, der er tilsluttet vandværk. Den del af virksomhedernes vandforbrug, der leveres fra vandværk, udgør ca. 105 mio. m³ årligt, jf. bemærkningerne til gebyrloven (FT 1998-1999 tillæg A 3148). Da stigningen i vandprisen vil udgøre ca. 1,5 øre/m³, jf. afsnit 4, kan det derfor anslås, at udgifterne for de virksomheder, der er tilsluttet vandværk, vil stige med ca. 1,6 mio. kr. pr. år.

Erhvervslivets udgifter til gebyrer reduceres således med i alt ca. 5,0 mio. kr. pr. år.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser, da der alene er tale om en gebyrordning.

8. Høring

Forslaget har ikke været udsendt til høring.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget vurderes ikke at have EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Amterne undgår at skulle udlægge samlet 92 mio. kr. årligt	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Erhvervslivets udgifter til gebyrer falder med ca. 5,0 mio. kr. årligt	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Miljømæssige konsekvenser		
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forholdet til EU-retten	Forholdet vurderes ikke at have EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1****Til nr. 1**

Lovforslaget giver amterne mulighed for forlods at opkræve gebyrer til dækning af de opgaver, der er opregnet i lovens § 52 c. Dette sker ved, at ordet "afholdte" foreslås slettet i teksten Herefter får amterne mulighed for forskudsmæssigt at opkræve gebyrer til dækning af opgaver, der er planlagt gennemført inden for en nærmere fremtid, og som amtsrådet har truffet afgørelse om skal iværksættes. Gebyrernes størrelse bør fastsættes således, at der over et vist tidsrum tilstræbes en dækning af de faktiske omkostninger. Der er ikke tiltænkt ændringer i forhold til krav til det regnskabsmæssige grundlag og dokumentation for afholdte udgifter og pålignede gebyrer, som er beskrevet i bemærkningerne til gebyrlovens enkelte bestemmelser § 1, nr. 2 (FT 1998-1999 tillæg A 3148).

Det er endvidere ved at ændre ordene "kan fastsætte" til "fastsætter" præciseret, at finansieringen af de opgaver, der er nævnt i lovens § 52 c, sker gennem opkrævning af gebyrer. Opgaverne kan således ikke finansieres over f.eks. skatterne.

Til nr. 2 og 3

Der er ved lovforslaget fastsat et loft for beregning af gebyrer for jordbrugs- og dambrugserhvervet samt for industrien. Beregningen fortages som fastlagt ved gebyrloven forholdsmæssigt i forhold til en tredjedel af den tilladte indvindingsmængde. Ved dette forslag fastsættes et loft, således at hvis den samlede tilladte indvindingsmængde for en virksomhed overstiger 25.000 m³ i et amt, fastsættes gebyret dog i forhold til en tredjedel af 25.000 m³.

Til § 2

Da ændringerne i lovforslaget mest hensigtsmæssigt bør kunne effektueres hurtigt, foreslås det, at lovforslaget træder i kraft den 1. juli 1999.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 52 c. Amdtsrådet kan fastsætte gebyrer til dækning af afholdte udgifter til

- 1) kortlægning i områder med særlige drikkevandsinteresser og af indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse, til afgrænsning af hvilke typer forurening de er følsomme over for,
- 2) udarbejdelse af indsatsplaner for områder, som amtsrådet har udpeget som indsatsområder,
- 3) varetagelse af opgaver ved at oprette og lede et koordinationsforum, jf. § 12, og
- 4) amtsrådets administration forbundet med opkrævning af gebyrer.

Stk. 2. Der kan opkræves et samlet gebyr til dækning af udgifter, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Gebyrer fastsættes forholdsmæssigt i forhold til den tilladte indvindingsmængde meddelt efter § 20 for tilladelser meddelt til indvinding af grundvand. For tilladelser til indvinding af vand til brug i jordbrugs- og dambrugserhvervet samt til industriformål fastsættes gebyrer forholdsmæssigt i forhold til en tredjedel af den tilladte indvindingsmængde.

Stk. 4. For indvindinger af grundvand omfattet af § 20, men som ikke kræver tilladelse, jf. § 86, fastsættes gebyrer på baggrund af den beregnede gennemsnitlige indvinding.

Stk. 5. Gebyrer som nævnt i stk. 1 og 2 påhviler den, der har indvindingsretten og tilfalder amtsrådet.

Stk. 6. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om, at der skal betales rente ved manglende eller for sen betaling af gebyrer opkrævet i henhold til denne lov. Sker betaling ikke rettidigt, skal der fra sidste rettidige indbetalingsdag for hver påbegyndt måned betales 1,3% i rente, dog mindst 50 kr.

Lovforslaget

§ 1

I lov om vandforsyning m.v., jf. Lovbekendtgørelse nr. 130 af 26. Februar 1999, foretages følgende ændringer:

1. I § 52 c stk. 1, ændres "kan fastsætte gebyrer til dækning af afholdte udgifter til" til: "fastsætter gebyrer til dækning af udgifter til".

2. § 52 c, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

3. I § 52 c indsættes efter stk. 3 som nyt stykke.:

"Stk. 4. For tilladelser til indvinding af grundvand til brug i jordbrugs- og dambrugserhvervet samt til industriformål fastsættes gebyrer forholdsmæssigt i forhold til en tredjedel af den tilladte indvindingsmængde. Hvis den samlede tilladte indvindingsmængde for en virksomhed overstiger 25.000 m³ i et amt, fastsættes gebyrer dog i forhold til en tredjedel af 25.000 m³."

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.

Til lovforslag nr. L 230. Skriftlig fremsættelse (21. april 1999)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Gebyrgrænse).

(Lovforslag nr. L 230).

I forbindelse med finanslovsforliget for 1999 behandlede Folketinget i december 1998 L 115 om gebyrer - den senere lov nr. 1025 af 23. december 1998. Det er herefter muligt, at amterne kan gebyrfinansiere de kortlægningsopgaver m.v., der følger af lov nr. 479 om beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning. Ved behandlingen af L 115 blev det fremhævet, at en gebyrordning vil ramme bl.a. dambrugserhvervet urimeligt hårdt.

Forslaget tilvejebringer en hjemmel, hvorefter

der for tilladelser til indvinding af grundvand til brug i jordbrugs- og dambrugserhvervet samt til industriformål fastsættes et loft således, at der ikke kan opkræves gebyr af den del af tilladelserne, der overstiger 25.000 m³.

Det er endvidere præciseret, at finansieringen af de opgaver, der er nævnt i gebyrloven, lov nr. 1025 af 23. december 1998 kun kan ske gennem opkrævning af gebyrer. Opgaverne kan således ikke finansieres over f.eks. skatterne. Endelig indeholder forslaget en mulighed for at amterne forlods kan opkræve gebyrer. Herved undgås det, at amterne skal være i udlæg med store beløb - samlet 92 mio. kr. årligt.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger anbefaler jeg det til Folketingets velvillige behandling.